

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2014 – 2016**

Września 2013r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE WRZESIŃSKIM	3
III. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2014 – 2016	6
IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE WRZESIŃSKIM	6
V. OSOBY USAMODZIELNIANE	7
VI. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2014 – 2016	9
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	10
VIII. ODBIORCY PROGRAMU	10
IX. REALIZATORZY PROGRAMU	11
X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	11

I. WSTĘP

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła znaczące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa zawiera nowe regulacje w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadania administracji publicznej w tym zakresie są realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa nałożyła nowe obowiązki na jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz podzieliła kompetencje.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zarządzeniem nr 40/2011 z dnia 27 października 2011 roku Starosta Wrzesiński na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni. W związku z tym większość zadań Powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowanych jest przez tą jednostkę.

Art. 180 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2014 - 2016 w dalszej części zwany „Programem”, został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni we współpracy z innymi podmiotami działającymi w sferze pieczy zastępczej. W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także podnoszących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie Powiatu Wrzesińskiego. Uchwalenie Programu pozwoli również na pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej.

II. CHARAKTERYSTYKA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE WRZESIŃSKIM

Rodzina zastępcza to oparta na modelu wychowania rodzinnego forma pieczy zastępczej nad dziećmi i młodzieżą pozbawionymi trwale lub czasowo opieki rodziców biologicznych, która w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym: odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego i społecznego, możliwości zaspakajania indywidualnych potrzeb dziecka, możliwości właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji czasu wolnego.

Na podstawie obowiązujących do dnia 31.12.2011 r. przepisów ustawy o pomocy społecznej rodziny zastępcze dzieliły się na:

- rodziny spokrewnione z dzieckiem, w których opiekę nad dzieckiem sprawowały osoby, które łączył stopień pokrewieństwa: dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo, kuzynostwo,

- rodziny niespokrewnione z dzieckiem, w których opiekę nad dziećmi sprawowały osoby prawnie obce dla dziecka, których nie wiązał żaden stosunek pokrewieństwa,
- rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. W Powiecie Wrzesińskim w 2011 roku została utworzona zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której opiekę znalazło 3 dzieci.

W latach 2005 – 2011 systematycznie wzrastała liczba rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w latach 2005 - 2011

rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba dzieci w rodzinach	Rodziny spokrewnione	Liczba dzieci w rodzinach	Rodziny niespokrewnione	Liczba dzieci w rodzinach
2005	54	75	41	56	13	19
2006	58	80	46	61	12	19
2007	68	97	49	63	19	34
2008	72	98	52	67	20	31
2009	75	101	57	73	18	28
2010	74	108	55	80	19	28
2011	76	111	57	81	18	27

W ogólnej liczbie rodzin zastępczych zdecydowanie dominowały rodziny spokrewnione. Rodziny niespokrewnione stanowiły około 25 % ogółu rodzin.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązująca od 01.01.2012 roku wzbogaciła i zmieniła nazewnictwo podziału rodzin zastępczych. Spowodowało to zmniejszenie liczby rodzin zastępczych spokrewnionych na rzecz rodzin zastępczych niezawodowych. Tym samym zmieniła się liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych. Aktualny podział rodzin zastępczych (wg przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) dzieli rodziny na:

- 1) rodziny **spokrewnione** (rodzinę tworzą dziadkowie i rodzeństwo dziecka),
- 2) rodziny **niezawodowe** (dalsza rodzina i osoby obce)
- 3) rodziny **zawodowe** (dalsza rodzina i osoby obce), **w tym zawodowa specjalistyczna oraz zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego**. W rodzinach zawodowych umieszcza się nie więcej niż 3 dzieci, w szczególnie uzasadnionych przypadkach oraz po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych dopuszczalna jest większa liczba dzieci. W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi. W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny naturalnej, jego przysposobienia lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zawodowe otrzymują za pełnioną funkcję comiesięczne wynagrodzenie. Miesięczne wynagrodzenie nie może być niższe niż kwota 2000 zł, a w przypadku pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2.600 zł.
- 4) **rodzinny dom dziecka** – rodzina, w której umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 8 dzieci. Prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje za pełnioną funkcję comiesięczne wynagrodzenie. Ponadto, powiat pokrywa koszty związane z utrzymaniem domu.

W 2012 roku liczba rodzin zastępczych i przebywających w nich dzieci wyglądała następująco:

rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba dzieci	Rodziny spokrewnione	Liczba dzieci	Rodziny niezawodowe	Liczba dzieci	Rodziny zawodowe	Liczba dzieci
2012	81	118	44	66	36	49	1	3

Z danych zawartych w tabeli wynika, iż utrzymała się tendencja wzrostu liczby rodzin zastępczych.

Zarówno w poprzednim stanie prawnym, jak i w obecnym powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje na każde umieszczone dziecko świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania nie niższe niż:

- 660,00zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1000,00zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Wysokość tych świadczeń pomniejsza się o kwotę nie wyższą, niż 50% dochodu tego dziecka nie więcej jednak niż o 80% przysługującej pomocy.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy, niż kwota 200zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Poza podstawowym w/w podziałem można wyróżnić **rodziny pomocowe**, które w sytuacjach, kiedy rodziny zastępcze nie będą w stanie czasowo sprawować opieki nad umieszczonymi dziećmi przejmą nad nimi opiekę. Rodziną pomocową może być rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka, oraz małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, którzy zostali przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Rodzinie pomocowej przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20% wynagrodzenia ustalonego dla zawodowej rodziny zastępczej, przeliczone proporcjonalnie do ilości dni sprawowanej nad dzieckiem opieki.

Na przestrzeni lat podejmowano działania mające na celu rozpowszechnienie problematyki rodzicielstwa zastępczego. Spodziewanym efektem miało być pozyskanie kandydatów do pełnienia tej funkcji. Nie odniosły one jednak oczekiwanych rezultatów. Od wielu lat istnieje potrzeba tworzenia zawodowych rodzin zastępczych w tym pogotowi rodzinnych, w których będą mogły wychowywać się dzieci w sprzyjających warunkach.

Rodziny zastępcze są wspierane w swoim funkcjonowaniu między innymi, poprzez odwiedziny pracowników PCPR. Odwiedziny mają na celu ustalenie sytuacji przyjętego dziecka, sposobu sprawowania opieki, dbania o zapewnienie dzieciom prawidłowych warunków rozwoju i wychowania, odpowiednich do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawując nadzór nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych współpracuje z innymi jednostkami pomocy społecznej, sądami i placówkami oświatowymi, ośrodkiem adopcyjnym. Została utworzona grupa wsparcia w ramach której rodzice mogą podzielić się bieżącymi problemami, otrzymać pomoc i wzmocnić kompetencje opiekuńczo- wychowawcze.

Wnioski

W latach 2005 – 2012 w Powiecie Wrzesińskim przeważały rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem. W analizowanym okresie z roku na rok wzrastała liczba tworzonych rodzin zastępczych i umieszczanych w nich dzieci. Fakt ten skłania do wyciągnięcia wniosku, że jest to tendencja stała, która będzie miała miejsce w latach przyszłych. Niepokojące było funkcjonowanie na terenie powiatu wrzesińskiego tylko jednej zawodowej rodziny zastępczej. Dlatego konieczna jest kontynuacja realizowanych działań wspierających rodzicielstwo zastępcze, intensywna praca w kierunku promocji rodzicielstwa zastępczego, w celu pozyskania kandydatów na rodziców zastępczych i utworzenie sieci zawodowych rodzin zastępczych.

III. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2014 – 2016

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. W 2013 roku rozpoczął się proces przekwalifikowywania niezawodowych rodzin zastępczych w zawodowe. Aktualnie w Powiecie Wrzesińskim funkcjonują cztery zawodowe rodziny zastępcze w tym jedna specjalistyczna oraz jedna pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Liczba zawodowych rodzin jest niewystarczająca na obecne potrzeby. Konieczne jest sukcesywne zwiększanie ilości rodzin zastępczych zawodowych.

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2014 – 2016, jak w poniższej tabeli.

Rok	Planowany limit zawodowych rodzin zastępczych, w tym rodzinnych domów dziecka
2014	do 8 rodzin
2015	do 10 rodzin
2016	do 12 rodzin

IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE WRZESIŃSKIM

W Powiecie Wrzesińskim funkcjonuje placówka opiekuńczo–wychowawcza typu socjalizacyjno-interwencyjnego prowadzona przez Powiat Wrzesiński z siedzibą w Kołaczkwie oraz Rodzinny Dom Dziecka w Pyzdrach. Celem placówek jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania oraz zaspakajanie niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych, emocjonalnych, społecznych, religijnych, a także zapewnienie kształcenia w ramach realizacji metody „indywidualnych planów pracy z dzieckiem i rodziną” polegającej na wykonaniu dogłębnej analizy sytuacji dziecka i jego rodziny, a następnie wykonaniu i realizacji indywidualnego planu z dzieckiem i rodziną zmierzającego do osiągnięcia jednego z trzech następujących celów: reintegracji dziecka z rodziną, znalezienie dla dziecka trwałego miejsca w środowisku rodziny zastępczej lub adopcyjnej, usamodzielnienia. W placówce opiekuńczo–wychowawczej w Kołaczkwie przebywają głównie dzieci z Powiatu Wrzesińskiego. W przypadku posiadania wolnych miejsc i zaistnienia takiej potrzeby ze strony innych powiatów, do placówki kierowane są dzieci spoza Powiatu Wrzesińskiego. Wówczas powiat kierujący dziecko pokrywa koszty jego utrzymania w placówce. Obecnie z terenu innych powiatów w OWDiR w Kołaczkwie przebywa 6 dzieci a w RDD w Pyzdrach 2 dzieci.

Liczba dzieci z terenu powiatu wrzesińskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Nazwa placówki	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wg stanu na 31 grudnia				
	2008	2009	2010	2011	2012
Ośrodek Wspomagania Dziecka i Rodziny w Kołaczkowie	30	34	30	30	31
Rodzinny Dom Dziecka w Pyzdrach	8	8	8	8	7
placówki na terenie innych powiatów	2	4	2	0	0

Wnioski

Istniejące placówki opiekuńczo-wychowawcze nie zabezpieczają w pełni potrzeb w zakresie zapewnienia dzieciom opieki w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W Rodzinnym Domu Dziecka w Pyzdrach nie umieszcza się kolejnych dzieci ze względu na obowiązek likwidacji placówki po osiągnięciu przez osoby prowadzące wieku emerytalnego. W Ośrodku Wspomagania Dziecka i Rodziny w Kołaczkowie jest 30 miejsc, natomiast liczba dzieci przebywających często jest wyższa. Pogarsza to warunki bytowe dzieci oraz utrudnia proces opiekuńczo-wychowawczy. Ponadto jest to działanie niezgodne z obowiązującymi przepisami. Jednak dzieje się tak ze względu na potrzebę zapewnienia dzieciom opieki w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.

Obowiązujące od 1 stycznia 2012 roku przepisy prawne ograniczają kierowanie do placówki dzieci poniżej 10 roku życia, których rotacja była najwyższa, gdyż szybko trafiały do rodzin zastępczych. Ponadto dzieci po osiągnięciu pełnoletności mają możliwość pozostania w placówce do 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki. Te dwa czynniki spowodowały znaczne spowolnienie odpływu wychowanków z placówki, a tym samym nasilenie problemu umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W procesie dochodzenia do standardu wymaganego ustawowo od 2020 roku, gdzie maksymalnie będzie mogło przebywać w placówce 14 wychowanków, przekształcenie Ośrodka w Kołaczkowie w dwie placówki spowoduje umniejszenie liczby miejsc do 28. W konsekwencji zwiększy to dodatkowo trudności w zapewnieniu opieki i wychowania dzieciom tego potrzebującym. Obecnie umieszczenie interwencyjne powoduje przekroczenie liczby dzieci w placówce, natomiast w przypadku umieszczeń w placówce socjalizacyjnej dzieci oczekują na miejsce nawet kilka miesięcy. Muszą przez ten czas przebywać w dotychczasowym środowisku, które jest niewydolne wychowawczo, nie zabezpiecza jego potrzeb. Biorąc pod uwagę powyższe zasadne byłoby utworzenie 3 placówek, w których mogłoby przebywać 42 dzieci.

V. OSOBY USAMODZIELNIANE

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji opracowanego wspólnie z opiekunem indywidualnego planu usamodzielnienia.

Osoba usamodzielniana może uzyskać pomoc:

- 1) pieniądze na usamodzielnienie,
- 2) pieniądze na kontynuowanie nauki,
- 3) rzeczową na zagospodarowanie,
- 4) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w uzyskaniu zatrudnienia.

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Usamodzielniający się wychowankowie, którzy rozpoczęli proces usamodzielnienia przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, otrzymywali pomoc finansową na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez pokrycie kosztów wynajmu pokoju, na czas kontynuowania nauki. Obecnie taka forma pomocy nie przysługuje. Wychowankowie nie są w stanie samodzielnie utrzymać wynajmowanego mieszkania. Dlatego olbrzymim wsparciem byłoby umożliwienie im pobytu w mieszkaniu chronionym, przynajmniej na czas nauki i uzyskania kwalifikacji zawodowych pozwalających na podjęcie zatrudnienia i całkowitego usamodzielnienia się.

Usamodzielnianych wychowanków cechuje często bierność, niechęć do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niska motywacja do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego bardzo ważne jest motywowanie usamodzielnionych wychowanków do jak najdłuższego kontynuowania nauki (szkoły policealne, studia) i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, aby wychowankowie byli odpowiednio przygotowani (zawodowo) do samodzielnego życia.

W 2012 roku pomocą na usamodzielnienie objętych było **22** wychowanków z rodzin zastępczych oraz **7** wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków w 2012r.

- wychowankowie z rodzin zastępczych:

Rodzaj pomocy	Liczba osób
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	16
pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	2
pomoc pieniężna w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	1
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	5
	Razem

- wychowankowie z placówek opiekuńczo-wychowawczych:

Rodzaj pomocy	Liczba osób
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	5
pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	1
pomoc pieniężna w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	1
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	2
	Razem

VI. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2014 – 2016

Cel główny:

Celem głównym Programu na lata 2014 – 2016 jest tworzenie warunków do sukcesywnego rozwoju systemu pieczy zastępczej w Powiecie Wrzesińskim z ukierunkowaniem na formy rodzinne wspomagane formami instytucjonalnymi.

Cele szczegółowe - zadania niezbędne do ich realizacji:

1. Zapewnienie dostatecznej liczby miejsc dla dzieci w rodzinnych formach opieki.

- Systematyczne podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie wiedzy o rodzinnej pieczy zastępczej.
- Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny pomocowej oraz wolontariuszy.
- Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny pomocowej, w tym: organizowanie stosownych szkoleń.

2. Kontynuacja i poszerzenie świadczonych usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej.

- Objęcie wszystkich rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- Ocenianie sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych.
- Ocenianie rodzin zastępczych.
- Umożliwienie bezpłatnego korzystania rodzinom zastępczym ze wsparcia specjalistycznego - psycholog, terapeuta systemowy rodziny, prawnik.
- Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (obligatoryjnych i fakultatywnych).
- Zapewnienie wsparcia w postaci wolontariatu i rodzin pomocowych.
- Rozwój kompetencji wychowawczych i opiekuńczych poprzez udział rodzin w szkoleniach doskonalących.
- Umożliwienie wymiany doświadczeń i integracji poprzez organizowanie grup wsparcia i spotkań integracyjnych.

3. Kontynuacja i poszerzenie świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

- Umożliwienie korzystania osobom prowadzącym Rodzinny Dom Dziecka w Pyzdrach z superwizji.
- Podniesienie poziomu wiedzy wychowawców placówek w zakresie jakości pracy poprzez systematyczne poddawanie się superwizji, udział w grupach psychoedukacyjnych i szkoleniach doskonalących.
- Zapewnienie wychowankom udziału w grupach wsparcia, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych.
- Zapewnienie wychowankom dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
- Zapewnienie wychowankom możliwości udziału w terapii – w tym psychoterapii (certyfikowanej).
- Współpraca z asystentem rodziny celem uaktualniania wiedzy o sytuacji rodzinnej

wychowanka, umożliwienia podtrzymywania więzi rodzinnych i ewentualnej pracy na rzecz powrotu do domu rodzinnego.

- Opracowanie koncepcji funkcjonowania zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych – 3 placówek 14 osobowych wraz z obsługującym je centrum administracyjnym. W tych formach opieki instytucjonalnej warunki życia byłyby maksymalnie zbliżone do warunków rodzinnych.

4. Wsparcie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

- Realizacja świadczeń finansowych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej.
- Umożliwienie korzystania ze specjalistycznego poradnictwa.
- Umożliwienie udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe.
- Pomoc w znalezieniu miejsca zamieszkania po opuszczeniu pieczy zastępczej.

5. Współpraca z innymi instytucjami wspierającymi pieczę zastępczą.

- Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, sądem, ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi instytucjami pomocowymi celem opracowania planów pomocy dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci i oceny rodzin zastępczych.
- Współpraca z urzędami gmin i urzędem pracy celem pomocy wychowankom usamodzielnianym w podjęciu zatrudnienia i uzyskania mieszkania z zasobów gminy.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

- Budżet Powiatu Wrzesińskiego.
- Budżet państwa w ramach dotacji na wspieranie zadań własnych.
- Budżet samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
- Budżet innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu wrzesińskiego.
- Odpłatność rodziców biologicznych.
- Środki pieniężne pozyskane z programów, głównie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VIII. ODBIORCY PROGRAMU

- Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
- Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.
- Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej,
- Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- Rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Jednostką koordynującą realizację Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześniu, które przy jego realizacji będzie współpracowało z następującymi podmiotami:

- rodzinami zastępczymi,
- rodzinami pomocowymi,
- placówkami opiekuńczo–wychowawczymi,
- policją,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- sądami rodzinnymi,
- placówkami oświatowymi,
- organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu będzie polegało na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań, w celu oceny, czy zostały osiągnięte założone cele. Monitoring programu będzie odpowiadał na następujące pytania:

- czy Program stwarza możliwość postępu w zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrzesińskim?
- czy utworzony w powiecie system wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej jest wystarczający?
- czy dzieci w pierwszej kolejności trafiają do rodzinnej pieczy zastępczej?
- czy środki pozostające w dyspozycji są wystarczające na realizację Programu?
- które metody pracy dają oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić?

Ewaluacja Programu będzie prowadzona w oparciu o następujące narzędzia:

- wypowiedzi ustne odbiorców Programu,
- opinie pracowników instytucji realizujących Program,
- opracowywane plany pomocy dziecku,
- indywidualne programy usamodzielnienia,
- przeprowadzane oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz funkcjonowania rodziny zastępczej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni będzie przedkładał Radzie Powiatu Wrzesińskiego roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie stanowiło integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni.